

BIJLAGE 1: BESCHRIJVING CULTUURHISTORISCHE WAARDEN MOLENSTRAAT 31 EN 35

Molenstraat 31
(Voorheen Molenstraat 31 looierij en
Molenstraat 33 woonhuis)

Kadasternummer:
Sectie K 2831 (voorheen Sectie K 1223)

Typering:

Vorm langgevelboerderij, heden woonhuis.

Bouwgeschiedenis:

1880-1881. Blijkens de bouwlijst van de timmerman/aannemer A. Kerkhofs is het object gebouwd in twee perioden, te weten in 1880/1881-82 en 1892-96.

Of voor het huidige pand een oudere boerderij stond, zoals men vaak hoort zeggen in Gilze, is niet

duidelijk. In het huidige object zijn daarvan geen sporen te vinden, terwijl er geen bronnen te vinden

zijn die hierover uitsluitsel geven. Uit de lijst van Kerkhofs blijkt wel dat reeds in 1876 en 1878 pogingen zijn ondernomen om tot nieuwbouw te komen. Deze schoof echter om onbekende redenen steeds op. In dit verband is het best mogelijk at niet 1881, maar 1882 de bouwdatum is.

Opm. Links van het huidige pand stond in 1880 een kleine looierij.

Dit was, tot de afbraak daarvan in 1970 voor een nieuw huis, Molenstraat 31

1909. Het object krijgt elektriciteit (Deelarchief Stoom-Electriciteitsbedrijf Gilze, 1906. Met dank aan de P.N.E.M.)

1941. Het object wordt in opdracht van G.J. Haagh verbouwd. De woonkeuken wordt vergroot, terwijl aan de voorzijde van het pand de woonkamer verkleind wordt en een gang wordt aangelegd. Voordien kwam men via de voordeur direct in de huiskamer. Achter de boerderij wordt een grote houten schuur gebouwd (G.A. Gilze-Rijen, 1941-65) 1994. Het object wordt in opdracht P.J.M. Jacobs opnieuw verbouwd. Een deel van de stal wordt bij

de woning getrokken. De plattegrond van het object verandert daardoor opnieuw grondig. Aan de westzijde wordt de slaapkamer aan de achterzijde bij de woonkamer aan de voorzijde getrokken waardoor een grote ruimte ontstaat. De zitkamer links van de deur wordt nu slaapkamer, terwijl de woonkeuken door uitbreiding in de stal wordt vergroot. Aan de achterzijde (zuidzijde) van de hoeve wordt de uitbreiding van 1941 weer ongedaan gemaakt. (Archief O.W. Gilze-Rijen, B 1994-68)

Karakterisering:

Het object staat geheel vrij.

Het object telt een bouwlaag met een zolderverdieping onder een

deels zadeldak, deels wolfdak belegd met zwarte verbeterde Hollandse pannen (voorheen rieten dak).

Gevels: Opgetrokken uit handvorm rode baksteen.
Toepassing pleisterwerk in plint in woon gedeelte.
Metselverband: Kruisverband.
Plattegrond: Rechthoekig
Stijl:---

Beschrijving exterieur:

Frontgevel a-symmetrisch. Gevel woongedeelte over drie vensterassen. Ingangspartij in middelste vensteras. Voor ingangspartij stoepje van tegels rood, zwart en wit. Houten geklachte (planken) deur met bovenlicht. In bovenlicht levensboom. Hoge staande vensters aan beide zijde ingangspartij met bovenlichten met uitzetraam (2 panelen gals) en onderlicht (4 panelen glas). Kozijnen vernieuwd, vensters voorzien van houten geklachte luiken. Houten kozijnen, geglazuurde raamdorpelstenen en afgesloten met gemetselde strek. Gevel woongedeelte staat op gecementeerde plint. Gevel stalgedeelte met twee grote elipsboogpoorten waartussen een getoogde stalraam van beton. In rechter poort in iedere deur een klein staand venster en links van de linkerpoort een betonnen getoogde stalraam met vier panelenglas. Linkerzijgevel op begane grond links en rechts in gevel een betonnen getoogde stalraam met vier panelenglas waartussen een getoogde stalpoort met geklachte deur. Zijgevels en achtergevel idem verwerkt als frontgevel. Oostelijke zijgevel, tussen twee getoogde stalramen met roede, geklachte deur op begane grond en hooiluik op de zolderverdieping. Voor verlichting van de hooizolder halfronde vensters. Top van de westelijke zijgevel voorzien van vlechtwerk van handvorm baksteen. Op verdieping midden in dubbele geklachte deur (hooiluik). Met rechts en links halfronde venster met twee panelenglas. In dit geveldeel tevens rechte steekankers. Rechterzijgevel op begane grond twee hoge staande vensters met bovenlicht en op verdieping staande vensters. Aan lange zijde van het pand een zinken mastgoot

Achter het object staat een houten schuur uit 1941. Prefabric model gebint ter plaatse in elkaar gezet met ijzeren verbindingen.

Beschrijving interieur:

Niet van toepassing.

Motivering tot plaatsing:

Het object is een goed voorbeeld van een grote langgevelhoeve in het dorp Gilze. De architectuur van het bouwwerk bevat alle kenmerken van zo een type boerderij (woongedeelte, stalgedeelte met

elipsboogpoorten, stalramen, zadeldak en wolfdak, type deur en vensters). Helaas is de oorspronkelijke

rietendakbedekking vervangen door pannen. Gelegen als een eiland tussen de moderne dorpsbebouwing vertegenwoordigt de voormalige boerderij een aspect van de agrarische en sociale geschiedenis van Gilze(-Rijen), terwijl de boerderij in hoge mate bijdraagt aan het dorpskarakter van Gilze in het algemeen en van het straatgezicht ter plaatse in het bijzonder. Door de verbouwingen verkeert het exterieur van de voormalige hoeve in prima staat.

Opm.

1. Op de schoorsteen van de boerderij staat een rookkap. Deze hoort hierop niet thuis en doet afbreuk aan het totaalbeeld van de hoeve. Beter ware hier een traditionele eensteens uitkragende rookrand.
2. De schuur heeft te weinig architectuurkwaliteit om voor eventuele bescherming in aanmerking te komen.

Molenstraat 35
(voorheen Molenstraat A 477)

Kadasternummer:

Sectie K 2285 (voorheen Sectie K 1929, K 2285 en Sectie K 1223)

Typering: Woonhuis

Bouwgeschiedenis:

De oorspronkelijke bebouwing op deze locatie dateert van 1766. In dit jaar worden delen langs de huidige Molenstraat ontgonnen. (Zie tevens Molenstraat 8). Blijkens de oude gevelsteen die de oude boerderij tot 1937 bevatte werd ze in 1808 door brand getroffen en herbouwd. Echter pas in rond 1860 kreeg het object een groter stalgedeelte en een nieuwe schuur. Blijkens een wijziging in de kadstrale gegevens betreffende de boerderij werd de hoeve ook in de jaren tachtig van de vorige eeuw nog eenmaal vergroot.

1909. De oude hoeve krijgt elektriciteit (Deelarchief Stoom-Electriciteitsbedrijf Gilze, 1909. Met dank aan de P.N.E.M.)

1933. De oude boerderij krijgt een inpandig toilet en er wordt gezorgd voor een nieuwe watervoorziening. Aan de achterzijde van de oude boerderij wordt het venster van de keuken vergroot, terwijl een van de stalvensters wordt gesloten. (Met dank aan J. van Hoek, Tilburg)

37. De oude boerderij wordt gesloopt. Slechts de schuur uit 1932 blijft staan. Langs de oude boerderij wordt een huis gebouwd in opdracht van de kinderen de Vet-van Hoek. De werkzaamheden worden uitgevoerd naar een ontwerp van de architect P.C. Schellekens uit Dongen. De uitbouw zonder zadeldak die heden aan de

oostzijde van het pand is gelegen staat niet op de oorspronkelijke bouwtekening, maar tevens is daarvan geen bouwtekening uit latere tijd te vinden.

Onduidelijk is daarom wanneer deze uitbouw, geheel in dezelfde stijl als het huis uitgevoerd, is gerealiseerd.

(G.A. Gilze-Rijen, 1937-28)

1960. Aan de achterzijde van het huis wordt aan de westzijde een serre aan het huis gebouwd. De serre is ontworpen door de architect J.J. Keusters uit Rijen. (G.A. Gilze-Rijen, 1960-158)

Karakterisering:

Het object staat geheel vrij.

Het object telt een bouwlaag met een zolderetage onder een overstekend geknikt zadeldak belegd met verbeterde Hollandse pannen en plat afgedekte aanbouw.

Gevels opgetrokken van machinale

rode baksteen, toepassing van natuursteen in decoratie.

Metselwerk: Noors- of kettingverband.

Plattegrond: L-vormig.

Stijl: Traditionele stijl Delftse School

Beschrijving exterieur:

Frontgevel a-symmetrisch.

Ingangspartij onder segmentsboog in ondiepe portiek verzien van bakstenen aantrede en rode tegelvloer en stalen rooster voor koekoek kelder. Originele deur met staande geprofileerde houten stroken gaaf bewaard gebleven met smalle zijlichten van glas-in-lood. Deurpoort versiert met natuurstenen hoekblokken. De sluitsteen in de strek van de deurpoort vermeldt het bouwjaar van het huis 1937. Hoeken portiek gedeeltelijk afgeschuind. Twee hoge staande vensters met smal bovenlicht gevuld met glas-in-lood, in onderlicht vier panelen glas. Geklampte (planken) luiken. Houten kozijnen, gestoken vensterbanken van baksteen rollaag. Vensters afgesloten met strek en natuursteen hoekblokken.

Voorgevel aanbouw segmentsboog staand venster met twee panelen glas gevuld met glas-in-lood en luik.

In linkerzijgevel in aanbouw zijgevel midden in voormalige deurpoort gevuld met staand venster boven en gesloten onderzijde. Aan beide zijde klein staand venster. Gemetselde balustrade op aanbouw t.b.v. balkon.

Linkerzijgevel hoofdbouw rechts segmentsboog staand venster met twee panelen glas gevuld met glas-in-lood

Schuur uit 1932, getuige het reliëfmetselwerk in de gevel (Opm. Schuur niet opnemen in een eventuele bescherming van het woonhuis)

Poort ijzeren sierhekmet pijlpunten tussen pilasters afgedekt metezelsrug.

Beschrijving interieur:

Niet van toepassing.

Motivering tot plaatsing: Het object is een mooi voorbeeld van de Traditionele Delftse Schoolstijl.

De architectuur werd beïnvloed door de architectuur van A.J. Kropholler en J. Valk (natuurstenen blokken en geknikt dak. Juist vanaf de tijd komen

het type raam met een getoogde bovenzijde, natuurstenen hoekblokken en het geknikte dak in zwang.

Schellekens sloot daarmee Gilze aan op de landelijk populair wordende Traditionele Delftse Schoolstijl. Het object is dan ook bijzonder belangrijk voor de architectuurgeschiedenis van Gilze(-Rijen) en neemt binnen het oeuvre van de architect een belangrijke plaats in.

Het object is tevens van groot belang voor de Molenstraat. Het is daarin zeer beeldbepalend.

en luik. Links hiervan klein staan wc raampje. Op verdieping rechts groot liggend segmentboog venster met zes panelen glas gevuld met glas-in-lood.

Balkondeur met panelen glas.

In topgevel rondvenster met zes panelen glas Rondon halfsteens rollaag met natuursteen eindblok met spuiwer.

Rechterzijgevel op begane grond twee kleine getoogde staande vensters met glas-in-lood en een staand venster alle met luik,

Op verdieping drie staande vensters met twee panelen glas gekoppeld door anderhalf steens muurdam.

In topgevel rondvenster met zes panelen glas Rondon halfsteens rollaag met natuursteen eindblok met spuiwer.

Alle raam- en deur poorten zijn afgesloten baksteen strek en gestoken baksteen rollaag.

Ver overhangende dakpartij met bakgoot op klossen. Op dakpartij dakkapel met openslaande ramen onder lessenaardak.

Hoog opgemetselde schoorstenen voorzien van siersmeedwerk.

Opm. De schuur uit 1932 heeft te weinig architectuurkwaliteit om voor een eventuele bescherming in aanmerking te komen.